

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 2022 r.

Projekt uchwały Nr 124/22
Data rej. w BRM 11.05.2022.
Data skier. do Komisji 11.05.2022.
Spodziewany termin sesji
miej 2022.

w sprawie likwidacji sowieckich pomników w Szczecinie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583), **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. Likwiduje się z przestrzeni publicznej Szczecina sowieckie pomniki:

- 1) „Braterstwa broni żołnierzy polskich i sowieckich” zlokalizowany na Cmentarzu Centralnym, Kwatera Wojenna,
- 2) „Uczestnikom wojny ojczyźnianej 1941-45” zlokalizowany na Cmentarzu Centralnym, Kwatera Wojenna,
- 3) „Poległym w walce o wyzwolenie Dąbia”, zlokalizowany w Dąbiu przy ul. Malinowskiego.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

O kilku miesięcy rosyjscy żołdacy mordują na terenie Ukrainy niewinnych ludzi. Z rozkazu kagebisty Putina próbują zniszczyć i podbić suwerenne, demokratyczne państwo ukraińskie. Bombardowane są szkoły, szpitale, budynki mieszkalne. Zgodnie z sowieckimi zasadami, współczesne rosyjskie żołdactwo i ich mocodawcy z Kremla stosują nieludzką zasadę „spalonej ziemi”.

Podobne zasady stosowali w stosunku do Polski żołdacy bolszewicy w 1920 roku, oraz sowieccy krasnoarmiejcy w 1939 roku i latach następnych.

W takiej sytuacji budzi się w nas, mieszkańcach Szczecina, zdecydowany sprzeciw, wobec istnienia pomnika na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie tzw. Braterstwa Broni Żołnierzy Polskich i Sowieckich, który został wzniesiony w 1967 roku z okazji 50-tej rocznicy Rewolucji Październikowej. Należy podkreślić, że nigdy nie było braterstwa broni między polskimi żołnierzami a sowieckimi żołdakami. Ten pomnik uwłacza naszym bohaterskim żołnierzom, którzy zawsze bronili naszej Ojczyzny, dla których hasło Bóg-Honor-Ojczyzna było święte.

Również zasadnym i koniecznym jest usunięcie z Cmentarza Centralnego pomnika uczestników tzw. „Wojny Ojczyźnianej 1941-1945” a także sowieckiego pomnika w Dąbiu pn. „Poległym w walce o wyzwolenie Dąbia”.

Projekt obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej to działanie zmierzające do desowietyzacji przestrzeni publicznej w polskim Szczecinie. To reakcja na kolejną agresję Rosji, państwa totalitarnego, to porządkowanie historii w naszym kraju. Szczecin to miasto, w którym większość pomników sytuowana jest na Cmentarzu Centralnym. Cmentarz to miejsce spoczynku zmarłych, a w naszym mieście to także miejsce w którym poprzez pomniki kształtowana jest świadomość historyczna szczecinian. Dlatego nie może być miejsca zarówno na Cmentarzu Centralnym jak również w Dąbiu pomników oddających cześć sowieckim żołdakom.

Z poważaniem
Henryk Urbanski

From: Joanna Martyniuk - Placha <martyniuk.joanna@gmail.com>

Sent: Wednesday, May 11, 2022 11:51 AM

To: Miszczuk Rafał <RMISZCZ@um.szczecin.pl>

Subject: Re: Projekty - likwidacja pomników

Szanowny Panie Dyrektorze

1. Uchwały co do zasady spełniają wymogi formalno - prawne.
2. Opiniująca zwraca uwagę, iż zgodnie z oświadczeniem Rządowym z dnia 6 października 1994 r. w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o grobach i miejscach pamięci ofiar wojen i represji, sporządzonej w Krakowie dnia 22 lutego 1994 r. przedmiotowa umowa weszła w życie w dniu 9 września 1994 r. (umowa opublikowana w Dz.U. 1994 nr 112 poz. 543). Zgodnie z art. 1 umowy reguluje ona współpracę Stron w zakresie rozwiązywania wszelkich spraw związanych z ustalaniem, rejestracją, urządzaniem, zachowaniem i należyтым utrzymaniem miejsc pamięci i spoczynku - polskich w Federacji Rosyjskiej i rosyjskich w Rzeczypospolitej Polskiej - żołnierzy i osób cywilnych poległych, pomordowanych i zamęczonych w wyniku wojen i represji, zwanych dalej "miejscami pamięci i spoczynku. Zgodnie natomiast z art. 3 ust. 1 strony umowy zobowiązały się do utrzymywania miejsc pamięci i spoczynku zapewniając ochronę grobów, nagrobków, pomników i innych obiektów upamiętniających oraz zazielenienie i zachowanie ich w należyтым porządku. Tym samym, jeśli ww. pomniki wpisane zostały w wykazie, o której mowa w art. 2 ust. 2 Umowy, uchwała w sprawie likwidacji pomników może podlegać unieważnieniu przez organy nadzoru.
3. Opiniująca wskazuje, iż w dniu 21 kwietnia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 24 lutego 2022 r. o ochronie dziedzictwa narodowego związanego z nazwami obiektów przestrzeni publicznej oraz pomnikami. Zgodnie z art. 6 ww. ustawy do usunięcia pomnika upamiętniającego osobę, o której mowa w art. 2 pkt 2, organizację, instytucję, grupę osób, wydarzenie, przedmiot, datę lub miejsce, o których mowa w art. 2 pkt 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 3, art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 5. Tym samym konieczna jest weryfikacja możliwości usunięcia pomników, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 3 przedmiotowej ustawy (Za patrona lub patronat nie mogą być uznane nazwy, o których mowa w art. 1 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1103.) oraz art. 4 ust. 2 i 3 (Patron lub patronat mogą być zmienione jedynie w przypadku 2) ujawnienia, nieznanego publicznie w chwili ustanowienia patrona lub patronatu, okoliczności, które kwestionują zasadność uznania danej nazwy za patrona lub patronat zgodnie z art. 2 pkt 2 lub 3; 3) ujawnienia, nieznanego publicznie w chwili ustanowienia patrona lub patronatu, czynów związanych z działalnością publiczną osoby, grupy osób, organizacji lub instytucji, które polegały na: a) propagowaniu komunizmu, nazizmu, faszyzmu lub innego ustroju totalitarnego lub technik i praktyk działania właściwych takiemu ustrojowi, b) stosowaniu metod i praktyk działania właściwych ustrojowi totalitarnemu, c) szpiegostwie na rzecz obcego państwa lub udziale w spisku przeciwko suwerenności i niepodległości Państwa Polskiego. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 przedmiotowej ustawy uchwały dotyczące zmiany patrona lub patronatu podjęte przez organ jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo związku metropolitalnego, które są niezgodne z przepisem art. 4, są nieważne. Przedmiotowe projekty zaś nie odnoszą się do ww. przesłanek.

Z poważaniem

r.pr. Joanna Martyniuk - Placha